

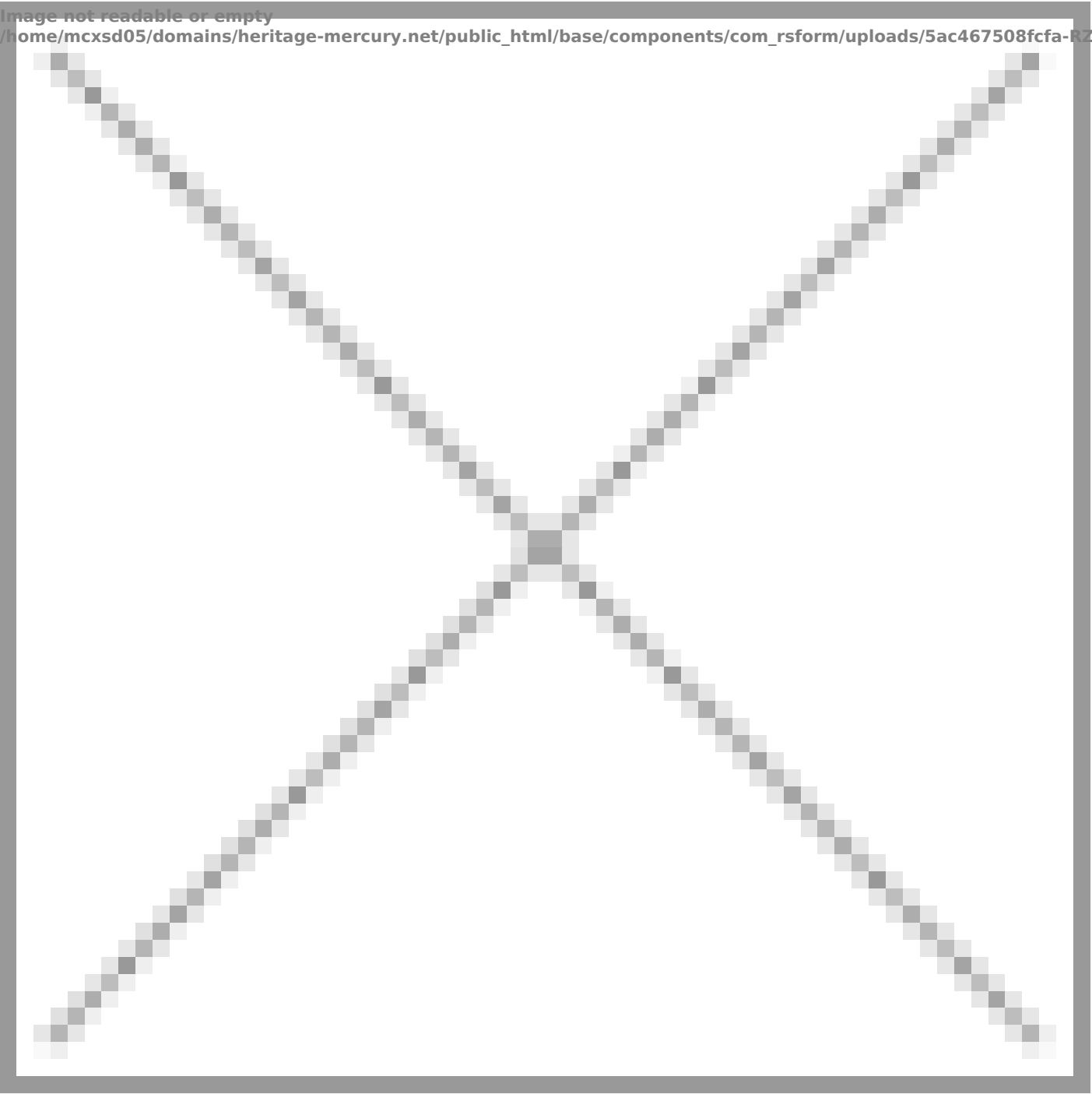
Ime predmeta 1	VRTALNO KLADIVO 1
Ime predmeta 2	/
ID številka / EŠD	002.162.Idrija
Upravljavec	Mestni muzej Idrija, Prelovčeva 9, 5280 Idrija
Lastništvo	Javno
Lastnik	Občina Idrija, Mestni trg 1, 5280 Idrija
ID številka / EŠD	510:IDR;RZ-402
Klasifikacija dediščine	Rudnik

OPIS

Kratek opis	Lahko vrtalno kladivo (hamar) ima pogon na stisnjen zrak. Sestavljeno je iz ohišja z ročajem, odprtine za vstop stisnjenega zraka - znotraj je krožnikasti ventil, ventila za preusmerjanje zraka in bata. Kladivo ima vpenjalno glavo za šestrobi sveder (s = 25 mm). Na kladivu so sledeče označevalne oznake: pri vpenjalni glavi za sveder 49 P021 7111, na ohišju 1 PO 21 89185 7410; na ročaju B.2., na ohišju pod ročajem 150 P021.
Mere	Dolžina 42 cm, širina 20.5 cm, višina 13 cm.
Materiali	Jeklo, guma.
Datacija	Prva polovica 20. stoletja.

Avtor / Proizvajalec Flottmann, Herne (Nemčija).

Slikovne priloge

Prvotna raba

Strojno vrtanje so pri idrijskem rudniku uvedli leta 1874. Vrtalno kladivo se je uporabljalo za vrtanje vrtin v trdnejši hribini za odkopavanje rude v Rudniku živega srebra Idrija. Leta 1914 se je rudniška uprava odločila za postavitvev kompresorske postaje na IV. obzorju (183 m pod površjem), ki je med drugim oskrbovala 15 vrtalnih strojev na stisnjen zrak. V vrtalnem kladivu je bat udarjal v rednih presledkih na sveder z rezilom, kakor kladivo na dleto. Pri hodu nazaj se je bat zavrtel za določen kot, pri čemer se je zavrtel tudi sveder. Ta zasuk je omogočal postopno udarjanje rezila na vso površino vrtine. Na odkopu sta kopač in pomožni kopač v kamnino zavrtala luknje. Odprtine sta nato napolnili s smodnikom, kasneje z dinamitom in zapolnili z glinastimi svaljki. Pri vrtanju se je sproščalo veliko finega prahu, ki se je usedal v pljuča rudarjev in povzročal bolezen silikozo.

Sedanja raba

Lahko vrtalno kladivo Flottman se ohranja, varuje in prezentira kot pomembna dediščina rudarjenja v Idriji z izjemnimi univerzalnimi vrednotami. Je del rudarske zbirke. Obiskovalci si ga lahko ogledajo v okviru stalne razstave Mestnega muzeja Idrija, »Pet stoletij Rudnika živega srebra in mesta Idrija«. Obenem ga je mogoče uporabiti za različne oblike promocije dediščine živega srebra.

Prvotna lokacija

Rudnik živega srebra Idrija.

Sedanja lokacija

Mestni muzej Idrija, grad Gewerkenegg (razstavni prostor 1).

STANJE OHRANJENOSTI**Zgodovina
opravljenih
posegov**

Predmet ni popoln, saj mu manjka eno zunanje vezno vodilo. Pred letom 1995 je bil v celoti konserviran, za potrebe stalne muzejske razstave. Dodatni posegi niso potrebni. Varovanje v prostoru je urejeno.

Sedanje stanje	dobro

Potrebni ukrepi	Redno obdobjno vzdrževanje.

DOKUMENTACIJA

Naslov / zbirka / povezave itd., kjer so dostopne podrobnejše informacije	- Inventarna knjiga Mestnega muzeja Idrija.

Izpolnjevalec	Mestni muzej Idrija

Izpolnjeval je	Miha Kosmač

Datum objave	5. 3. 2018

Datum urejanja	Never